

Rapport

Bekk – og grøftekartlegging på Seval Skog

Bakgrunn

I forbindelse med utarbeidelse av planer for området som er satt av til solkraftverk på Seval skog har det i skisser av prosjektet blitt tegnet inn flere bekker i området med tilhørende kantsoner. Etter en befaring med Energeia AS og Gjøvik kommune 18. august 2025 ble det påpekt at flere av disse påtegnede bekkene i realiteten var grøfter med liten vassføring og at disse sannsynligvis ikke ville kreve noen kantsone i det hele tatt.

Det ble avtalt at undertegnede skulle kartlegge alle bekker og grøfter innenfor planområdet i løpet av høsten. Kartleggingen ble utført 20. oktober 2025.

Skog- og myrområdene på Seval skog ble grøftet på 50-tallet. Det er et betydelig grøftenett i vestre del av området, mens østre del består av hovedsakelig tre hovedgrøfter som går nord-sør med enkelte sidegrøfter noen steder.

Definisjoner

Årssikker vassføring: vassføring som ved middeltemperatur over frysepunktet ikke tørker ut av naturlige årsaker oftere enn hvert tiende år i gjennomsnitt.

Bekk: et mindre naturlig vassløp, vanligvis smalere enn tre meter

Grøft: Forholdsvis smal renne i gravd i jorden for å lede bort vann. Åpne grøfter blir brukt for eksempel langs med vegger og for å senke vasstanden i skogsmark. Disse har vanligvis en bredde på 0,5 til 1 meters bredde og 0,4 til 1 meters dybde. Lukkede grøfter med tildekkede drenerør brukes på dyrket mark, utbyggingsområder etc.

Kanal: Grøft som er både bredere (2-3 m) og dypere (1,5-2,5 m) enn vanlige grøfter. Benyttes ofte for å samle grøfter.

Noen ganger kan en bekk ha blitt gravd om til grøft. Ofte med ønske om å senke vasstanden i bekken eller å legge den om.

PEFC-Skogstandard

I henhold til PEFC Skogstandard skal det ved hogst ved bekker og grøfter med årssikker vassføring i utgangspunktet settes igjen en kantsone for å sikre kantsonens stabilitet og økologiske funksjon. Denne kan variere fra 5 til 30 meter etter ulike kriterier.

Vann-nett

Miljødirektoratet driver en nettside som heter Vann-Nett. Dette er en kartløsning som er utviklet for å gi informasjon om vassmiljøet i Norge og for å støtte helhetlig forvaltning av

vannet i Norge. Dette kartet gir også informasjon om hvor det finnes bekker/elver/grøfter med årssikker vassføring. Kartet er ikke fullstendig og befarings på barmark er som regel nødvendig.

Resultat av kartlegging av bekker og grøfter på Seval skog.

Det finnes ikke bekker på Seval skog.

Det finnes heller ikke grøfter på Seval skog med årssikker vassføring. På befaringsdagen 20. oktober var det så vidt det sildret i de lengste grøftene. Dette var 15 dager etter uværet Amy som brakte med seg betydelige nedbørsmengder. Dette, sammen med at trærne på høsten har sluttet å ta til seg vann, viser at grøftene vil være uten vassføring store deler av sommerhalvåret.

Konklusjon

Det er ikke nødvendig eller behov for å etablere kantsoner langs grøftene på Seval skog da ingen av grøftene har årssikker vassføring. Bekker finnes ikke i området. Dette understøttes også av Miljødirektoratets Vann-Nett som heller ikke viser bekker eller grøfter med årssikker vassføring på Seval skog.

Gjøvik, 24.10.2025

Arnt Oluf Eide, fagleder skog Gjøvik kommune